

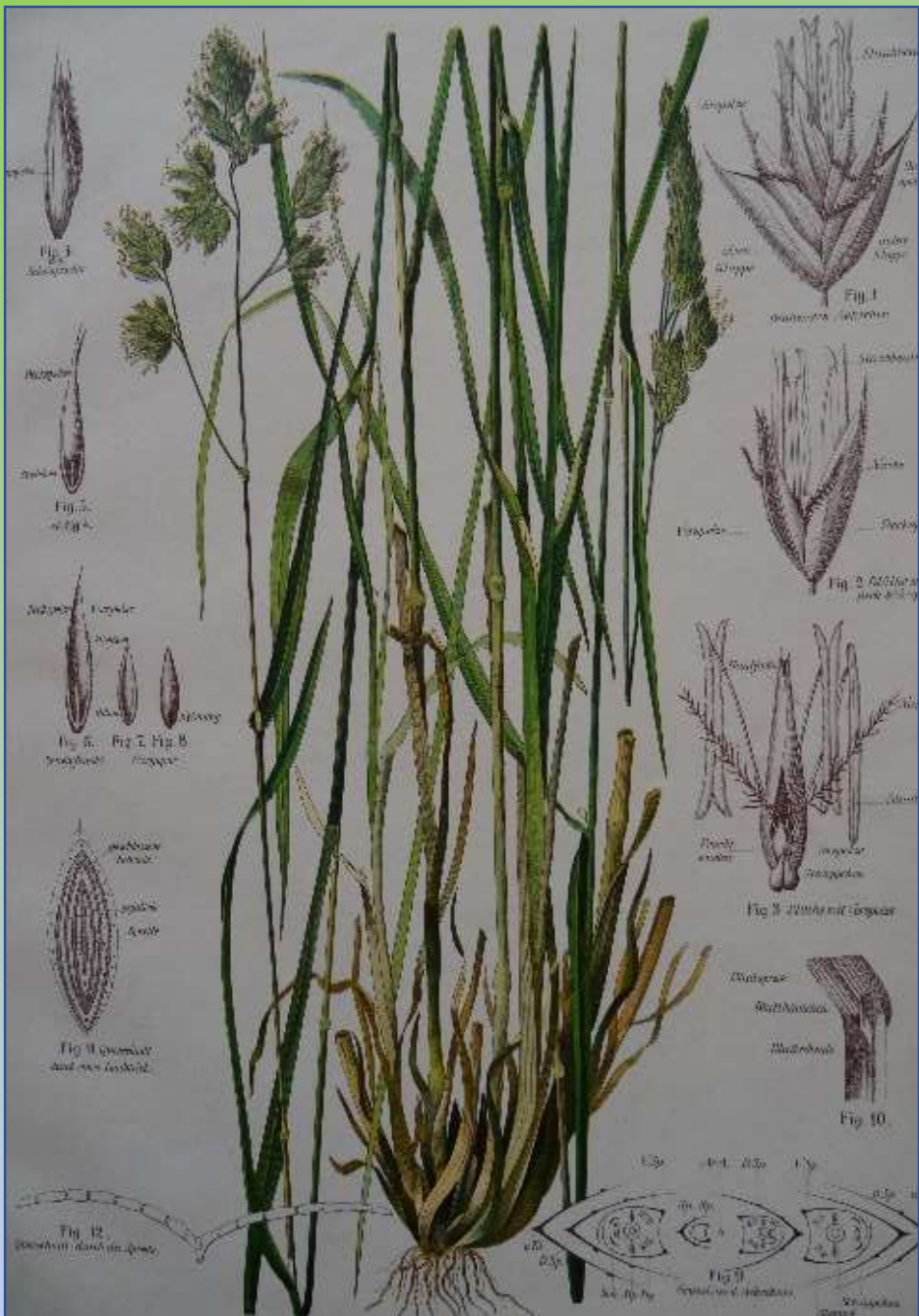
Semenářství trav a jetelovin z pohledu roku 2020

doc. Ing. B. Cagaš, CSc.

Spolek pěstitelů travních a jetelových semen

Seminář KLAS Nekoř a. s. (Letohrad 1. 3. 2022)

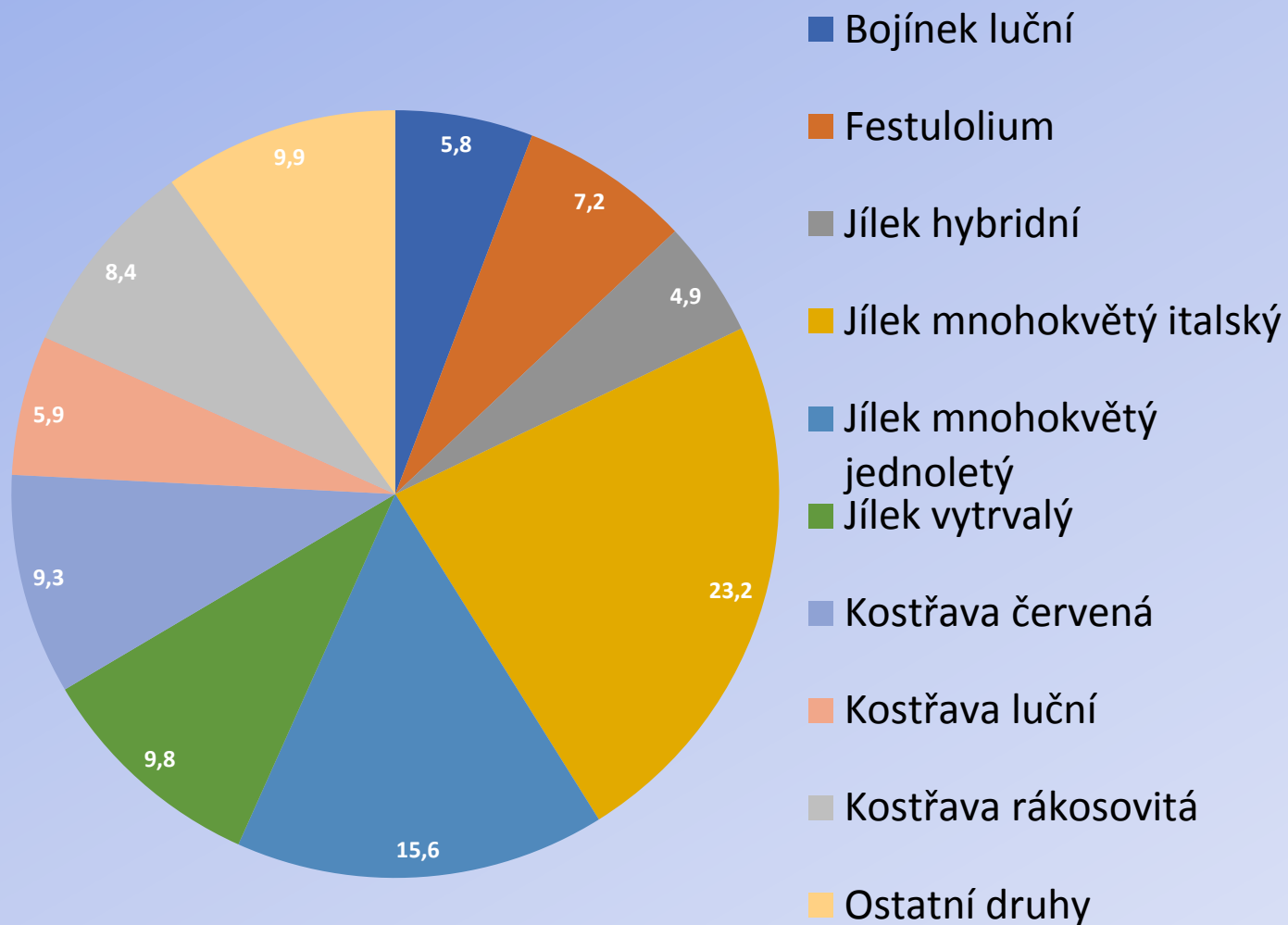
Seminář SPTJS a Oseva vývoj a výzkum s.r.o. (Zubří 23. 3. 2022)

Trávy

- plochy trav na semeno dlouhodobě stagnují
- 10 120,6 ha (o 1 % více než v 2019)
- produkce semen: 5 435,7 t (o 19,1 % méně než v 2019)
- příčiny poklesu různé (snížení výnosů u jílků, nižší výtěžnost přírodního osiva aj.)
- spektrum pěstovaných trav se dlouhodobě nemění (20 druhů celkem, z toho 9 majoritních, 9,9 % minoritních)
- dominantní podíl jílků (54 %)
- 231 odrůd trav (rozšíření spektra zejména u Festulolií a jílků)
- stále větší využívání odrůd z Evropského katalogu
- průměrné výnosy velmi nízké (zejména u Festulolií a jílků); ale i nadprůměrné výnosy
- přihlášené plochy 2021: téměř totožné (10 286,71 ha)

Spektrum pěstovaných trav na semeno v ČR v roce 2020

Výnosy semen u některých travních druhů ve sklizňovém roce 2020

Druh	Výnos (kg/ha)	Průměrný výnos (2012 – 2019)	Rekordní výnos (odrůda)
Bojínek luční	337,4	303,0	850,7 (Cavalet)
Festulolium	521,3	605,7	1 061,9 (Lenor)
Jílek mnohokvětý italský	850,5	1 104,9	1 667,2 (Meroa)
Jílek mnohokvětý jednoletý	798,7	1 092,9	1 968,9 (Magnum)
Jílek vytrvalý	454,5	661,5	1 153,4 (Jaspis)
Kostřava červená	301,4	457,3	1 151,9 (Laroma)
Kostřava luční	279,4	463,2	573,4 (Fantazja)
Psárka luční	100,3	189,1	210,0 (Talope)
Trojštět žlutavý	37,2	120,9	144,4 (Rožnovský)

Jeteloviny

- plochy jetelovin na semeno v posledních letech výrazně klesají
- výměra 2020: 12 210 ha (o 14% méně ve srovnání s 2019)
- produkce semen: 3 881,89 t (o 26,6 % méně než v 2019)
- příčiny různé (rizikovost sklizně daná počasím, problémy s desikací aj.)
- spektrum pěstovaných leguminóz se dlouhodobě nemění (3 majoritní druhy, pouze 1,8 % minoritních – zapsaných v druhovém seznamu)
- dominantní podíl inkarnátu (51,9 %)
- průměrné výnosy velmi nízké (zejména u jetele lučního a vojtěšky seté)
- přihlášené plochy 2021: slibnější výměra (14 094,22 ha)

Výnosy semen u některých jetelovin ve sklizňovém roce 2020

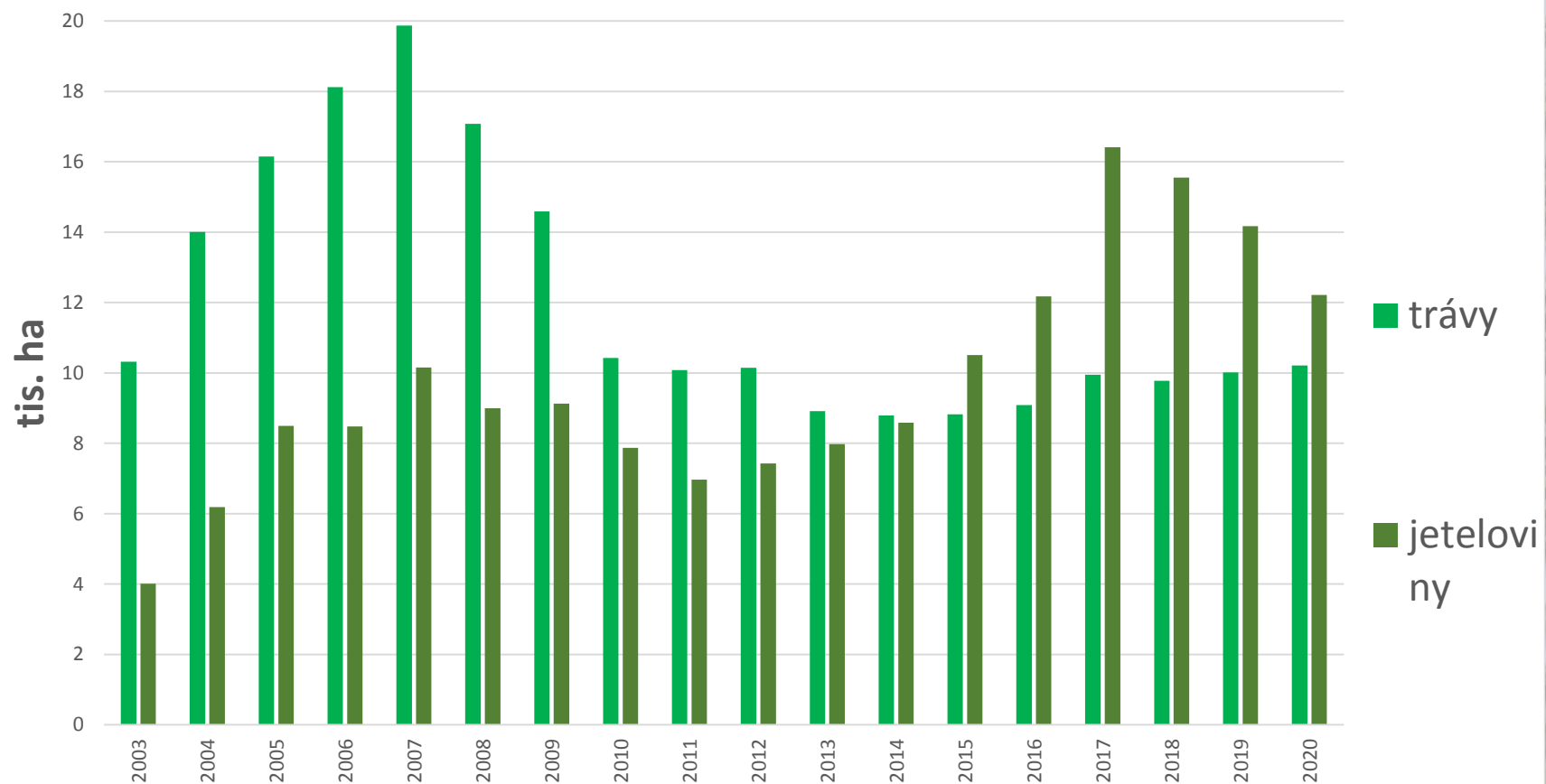
Druh	Výnos (kg/ha)	Průměrný výnos (2012 – 2019)	Rekordní výnos (odrůda)
Jetel luční	154,7	234,1	467,4 (Zefyr)
Jetel nachový	485,9	492,5	851,7 (Rokali)
Vojtěška setá	41,9	161,7	83,9 (Magda)

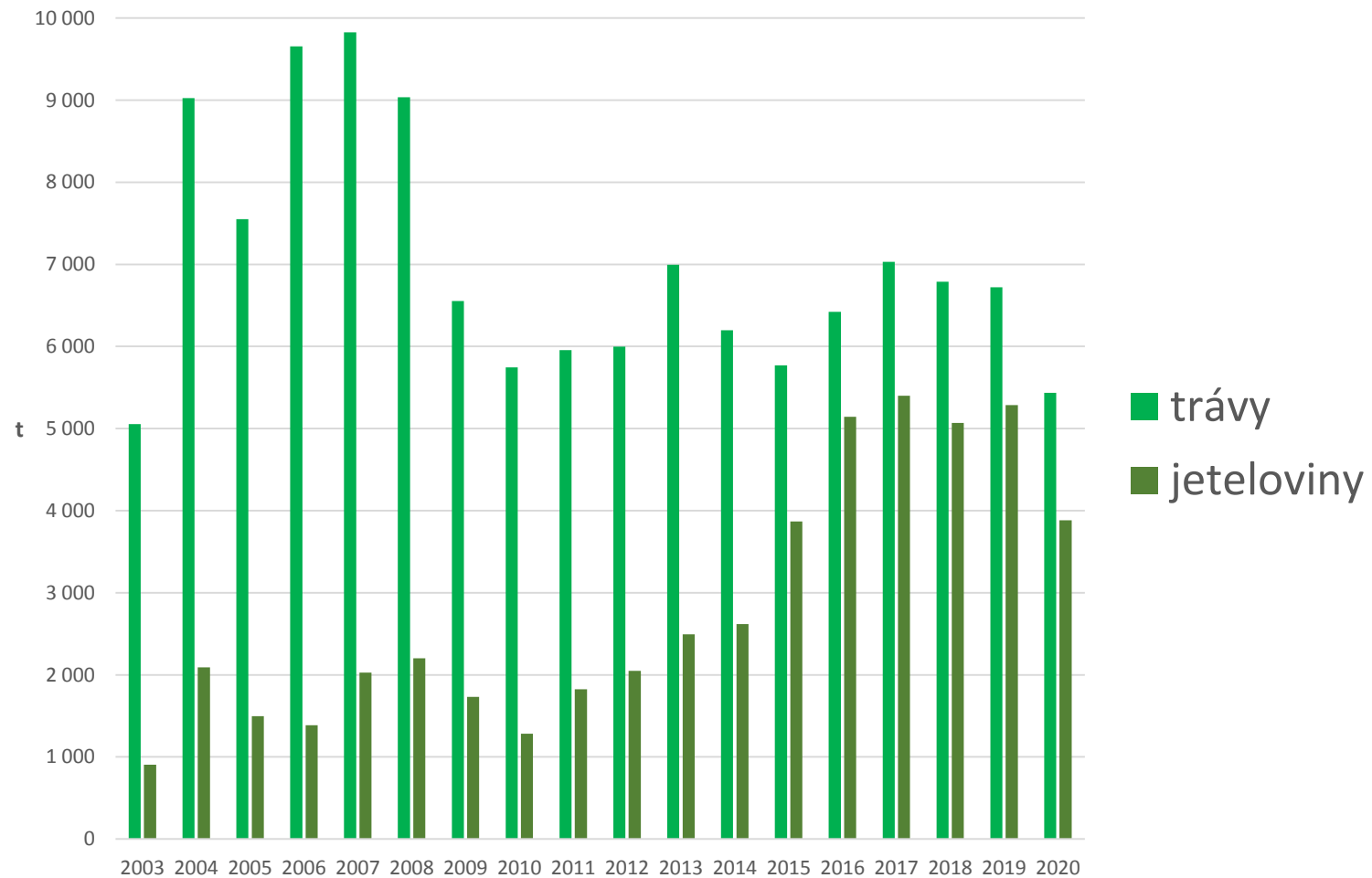
Potěšitelné !

- vzrůstá množitelská plocha nových „malých“ jetelovin (neuvedených v druhovém seznamu): jetel panonský, cizrna beraní, komonice bílá (jednoletá), jetel šípovitý, čičorka pestrá (33 ha)
- v druhovém seznamu figurují „minoritky“: jestřabina východní, jetel alexandrijský, jetel zvrhlý, jetel plazivý, pískavice řecké seno, tolíce dětelová, úročník bolhoj, jetel luční x jetel prostřední, štírovník růžkatý a vičenec ligrus (205 ha)
- introdukce dalších druhů pokračuje ve VÚP Troubsko
- využití pro nejrůznější účely

Množitelské plochy uznaného osiva trav a jetelovin v ČR v letech 2003–2020

Produkce uznaného osiva trav a jetelovin v ČR v letech 2003–2020

Několik poznámek k semenářskému roku 2021

- velké rozdíly v povětrnostních podmínkách a tím i semenářské sklizni mezi kraji (horší na západě Čech, lepší na Moravě)
- pozitivum: ústup aktivity hrabošů
- slibné výsledky u inkarnátu ve východních regionech
- problémy s pozdním dodáním Reglone
- použití alternativ (např. Kabuki, Belougha) horší, komplikovaná opatření často odradila pěstitele
- dobré výsledky u jílku mnohokvětého (obě formy), často i dvě sklizně semen (bohužel nadbytek na trhu...)
- solidní výsledky u kostřavy luční (nedostatek na trhu)
- očekává se zvýšení nákupních cen trav (o 10 – 20 %) s ohledem na ceny energií, hnojiv atd !

Jak dál...

- v řádném termínu byla podána žádost o povolení časově omezené výjimky na použití desikantu Reglone (říjen 2021)
- doplnění o socioekonomickou studii (prosinec 2021 + únor 2022)
- doplnění o používané typy aplikační techniky (leden 2022)
- v řádném termínu byla podána žádost o povolení výjimky na použití herbicidu Asulox do semenářských porostů jetele lučního (říjen 2021)
- zpracována a podána vyčerpávající analýza semenářství trav v ČR jako podklad pro jejich zařazení do tzv. citlivých komodit
- hledání alternativ za Reglone a Asulox pokračuje (Zemědělský výzkum s. r. o. Troubsko)

Současný stav čerpání DP 3i

-		Počet žádostí	Kč
2017	přijato	13	66 638
	schváleno	7	51 8254
2018	přijato	22	837 082
	schváleno	18	749 174
2019	přijato	104	2 020 000
	schváleno	94	1 715 000
2020	přijato	140	5 460 654
	schváleno	139	5 505 591
2021	přijato	351	9 994 714
	schváleno	205	5 601 898

Budoucnost ?

- **podmínky pro travní a jetelové semenářství nejsou ideální**
- **neměly by ale zmizet z našich polí**